

BIULETYN KOWIEŃSKI**WILBI**

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3-3

Nr.

Wilno, dn. 21 marzec

1931 roku.

407.**Treść numeru:****II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.**

. Dział, Str.

1. "Lietuvos Žinios" o kredycie dla rolników.	II.	1.
2. "Lietuvos Žinios" o rozbudowie wsi.	"	"

K r o n i k a .

3. Eksport ptactwa z Litwy.	"	2
4. Eksport masła zagranicę.	"	"
5. Zużycie nawozów sztucznych na Litwie.	"	"
6. Udogodnienia kolejowe.	"	"
7. Dokoła sprawy bekonów.	"	"
8. Doroczne zebranie członków "Lietukisa".	"	"
9. Rozbudowa Kowna.	"	"
10. Emerytury i zapomogi w r. 1930.	"	"
11. Rozwój mleczarstwa na Litwie.	"	"

**III. ZAGADNIENIA POLITYKI WĘWNETRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.****12. Skazanie K r o n i k a .**

13. Skazanie Fleckajtisowców.	III.	3
14. Dokoła sprawy księży z Władysławowa.	"	"
15. Stan posiadania obcokrajowców w Litwie.	"	"
16. Emerytury w Litwie.	"	"
17. Obcokrajowcy w Litwie.	"	"
18. Ponowna kasacja spraw Wilkického.	"	"
19. Zmniejszenie kary redaktorowi "Ukininkasa".	"	"

-----000000000000-----

REVERSE SIDE OF DOCUMENT

1. The first section of the document discusses the importance of maintaining accurate records and the role of the various departments involved in the process.

2. The second section details the specific procedures for data collection and analysis, including the use of standardized forms and the implementation of quality control measures.

3. The final section outlines the reporting requirements and the schedule for submitting data to the central office, ensuring that all information is up-to-date and reliable.

II, ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

"Lietuvos Žinios" o kredycie dla rolników.

"Lietuvos Žinios" Nr. 60 z dnia 16. III. 1931 r. Artykuł p.t. "Czy robi dla podniesienia rolnictwa". Streszczenie:

Obietnice dane przez rząd producentom bekonów nie zostały dotrzymane; popieranie eksportu zboża również prawdopodobnie ulegnie ograniczeniom, gdyż została zapowiedziana ponowna niżka cen zboża. Świadczy to, iż plan wspomaganie rolnictwa krajowego nie był dostatecznie obmyślany. Ważniejszym wszakże jest to, iż nie użyto wszystkich środków dla poprawienia sytuacji rolnictwa. Zaniedbano mianowicie tak ważną kwestję, jaką jest kredyt, a która u nas szwankuje po bardzo wielu względami. Otrzymanie pożyczki i długoterminowej w Banku Rolnym lub Litewskim jest połączone z wielkimi trudnościami i stratą czasu. Pewne ułatwienie mają tu jedynie rolnicy z Suwalszczyzny, posiadający hipotekę, którą należałoby wprowadzić w całym kraju. Towarzystwa Drobного Kredytu udzielają wprawdzie pożyczek łatwiej, lecz środki, jakimi rozporządzają są zbyt szczupłe, by mogły zaspokoić liczne zapotrzebowania, a poza to procent tam jest zbyt wysoki dla rolników. Zbyt wysokim jest on również w Banku Rolnym co się tłumaczy wysokim oprocentowaniem pożyczki szwedzkiej. Czy słusznym jednak będzie, gdy w razie uzyskania gdzieś tańszego niż szwedzki kredytu, pewna część ludności otrzyma pożyczki niższej oprocentowane. Zresztą, gdy dla podtrzymania rolnictwa dopłaca się wielkie sumy do eksportów bekonów i zboża, należy to rolnictwo poprzeć również przez obniżenie stopy procentowej, niebaczając na ewentualne straty. Sprawa dostępności i taniości kredytu rolnego powinna być w jaknajszerszym trybie rozpatrzona i uporządkowana, a wogóle chcąc rolnictwo popierać należy mieć jakiś rozsądny plan, nie dawać obietnic niemożliwych do dotrzymania, a dane już dotrzymać.

"Lietuvos Žinios" o rozbudowie wsi.

"Lietuvos Žinios" Nr. 57. Artykuł p.t. "Rozbudowa wsi a

kredyt". Streszczenie:

Wypadki ostatnich lat przekonały rolników, że należy przejść do gospodarki hodowlanej. Zjawisko to można wyraźnie zaobserwować na wsi. Rolnicy usiłują zwiększyć ilość i jakość bydła. Tymczasem rozbudowa posuwa się bardzo powoli. Rzecz zrozumiała, iż stan ten jest nienormalny: - niemając dobrze urządzonej obór, trudno osiągnąć dobre wyniki w hodowli bydła.

Przezwina słabego rozwoju rozbudowa wsi tkwi w warunkach gospodarczych. Dzisiaj większość rolników nierozporządza odpowiednimi środkami dla podniesienia rolnictwa. Ilość bydła można zwiększyć bez większych kapitałów, albo biorąc pożyczkę nawet na większy procent; Rzywko jest tu niewielkie - bydło dobrze utrzymywane przędziej się opłaca. Tymczasem drogi kredyt na rozbudowę wsi, jest bardzo ciężki, gdyż zabudowania mogą się zamortyzować tylko w ciągu długich lat, to też rolnik nie posiadając zapasu gotówki, nie może budować. W warunkach obecnych pożyczka tylko na potrzeby konieczne, mające na celu ochronę gospodarską, jak na wykupienie weksli, spłacenie działki i t.d.

Dużo tu mógłby pomóc tani kredyt. Wzorowe gospodarstwa dają zaledwie 4 do 5% zysku, zrozumiałem więc jest, że ośmioprocentowy kredyt naraża na straty! To też chcąc, aby kredyt służył nie tylko dla zażegnania bankructwa, ale i jako środek rozbudowy, należy szukać sposobu zmniejszenia odsetek.

K r o n i k a .

Eksport ptactwa z Litwy. Eksport ptactwa z Litwy w 1930 r. wyraził się w cyfrach następujących: gęsi 41.636 sztuk, kaczek 13.655 sztuk, kur 3.887 sztuk, kurcząt 44.616 sztuk i indyków 434 sztuk. Eksport kierował się głównie do Niemiec.

Eksport masła z granicę. W ciągu ostatniego tygodnia eksport masła z Litwy wyniósł 994 beczki i 30 skrzynek.

Zużycie nawozów sztucznych na Litwie. W związku z zbliżającym się sezonem wiosennym, związek kooperatyw litewskich zakupił 1400 tonn superfosfatu i 400 tonn mączki Thomasa.

Udogodnienia kolejowe. Z dniem 15-go maja dyrekcja kolei litewskich wprowadzi szereg udogodnień, które pozwolą na odbywanie znacznie krótszych podróży na linii Kowno-Kłajpeda, Kowno-Libawa, Kowno-Wierzbołowo i t.d.

Dokładna sprawa bekonów. Prowadzona ostatnio na Litwie propaganda w kierunku niehodowania zbyt tłustych świń w związku ze skargami odbiorców angielskich na zbyt tłuste bekony, przyniosła również rezultaty ujemne, gdyż rzeźnie zajmujące się wyrobem bekonów zaczęły otrzymywać świnię nie nadające się na bekony ze względu na to, że są sztucznie schudzone. W związku z powyższym zjawiskiem odnośne czynniki zamierzają zwalczać sztuczne schudzanie zwierząt.

Doroczne zebranie członków "Lietukisa". W dniu 25 marca r.b. odbędzie się w Kownie walne doroczne zgromadzenie członków "Lietukisa" /Związek litewskich kooperatyw rolnych/. W programie zgromadzenia przewidywany jest wybór nowych członków zarządu, zatwierdzenie budżetu, podział zysków i sprawy bieżące.

Rozbudowa Kowna. Rozbudowa Kowna w r.b. będzie jeszcze więcej ożywiona niż w roku ubiegłym, jak to wynika z wydanych przez odnośne urzędy zezwoleń na budowę gmachów. Rozbudowa Kowna pochłonie w r.b. około 25.milj.cegieł. Obok szeregu domów i kamienic prywatnych zamierzana jest w r.b. budowa gmachu muzeum narodowego im.Witolda Wielkiego, gmachu uniwersytetu, gmachu spółki "Pažanga" i gmachu spółki "Pienocentras" i t.d.

Emerytury i zapomogi w r. 1930. W dniu 1-go stycznia r.b. fundusz emerytalny i zapomogowy wynosił 16.2 milj.litów. Liczba emerytów wynosiła w dniu 1.I r.b. 625 byłych urzędników cywilnych, 136 byłych urzędników wojskowych i oficerów, 438 litewskich inwalidów wojennych, 558 inwalidów z armji rosyjskiej i 93 zasłużone jednostki, ogółem 1350 emerytów. W dniu 1.I, 1930 r. liczba emerytów wynosiła 1302 osoby. W ciągu 1930 r. liczba emerytów wzrosła więc o 548 osób.

W ciągu 1930 r. wypłacono emerytur na sumę 2,5 milj.litów, z czego dla emerytów cywilnych przypadło 1 milj.257,2tys.litów. Dla emerytów wojskowych - 480,6 tys.litów, zaś dla inwalidów litewskich - 357 tys.litów, dla inwalidów z armji rosyjskiej 226 tys.litów, dla osób zasłużonych 207,8 tys. litów. Poza emeryturami wypłacano zapomogi, których liczba wyniosła w r.ub. 566 na sumę 942,1 litów.

Rozwój mleczarstwa na Litwie. W 1930 r. w Litwie powstało około 800 punktów zbierania śmietanki, 10 mleczarni z obsługą ręczną, 9 mleczarni ręcznych przekształcono na mleczarnie parowe. Ogółem w roku ubiegłym było czynnych 144 mleczarnie ręczne, 128 parowych i 780 punktów zbierania śmietanki. Do wszystkich mleczarni w 1930 r. dostarczono 155,813,78 klg.mleka.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WYWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Skazanie Pleczkajtisowców. 19 marca r.b. w sądzie wojennym w Kownie pod przewodnictwem płk. Englera, była rozpoznawana sprawa 8 Pleczkajtisowców, oskarżonych o założenie w roku 1927 i 28 organizacji w Wileńszczyźnie, mającej na celu obalenie ówczesnego rządu na Litwie oraz o dokonanie szeregu terrorystycznych zamachów. Jako główny świadek w tym procesie figurował b.poseł socjal-demokratyczny Kedys, skazany również za akcję pleczkajtosowską na dożywotnie więzienie, oraz kilku innych wybitnych działaczy socjal-demokratycznych. Po naradzie sąd skazał dwóch głównych oskarżonych na osiem i sześć lat ciężkiego więzienia, jednego na 3 lata zwykłego więzienia z zaliczeniem aresztu prewencyjnego, 5 zaś osób uniewinnił.

Dokładna sprawa 3-ich księży z Władysławowa. Sędzia pokoju we Władysławowie /Naumiestis/ przesłał sprawę 3-ich księży miejscowemu sądowi okręgowemu w Marjampolu, powołując się na okoliczność, iż księża, jako urzędnicy państwowi nie mogą być sądzeni przez sędziego pokoju. Jednak w tych dniach Marjampolski sąd okręgowy odesłał sprawę księży z powrotem sędziemu pokoju we Władysławowie. Sprawy te są w związku z wygłoszonymi w swoim czasie przez oskarżonych kazaniami.

Stan posiadania obcokrajowców w Litwie. W celu otrzymania zezwolenia na prawo zamieszkania i pracy w Litwie, cudzoziemcy zamieszkali w całym kraju złożyli podania odpowiednim urzędom. Na podstawie tych podań wyjaśnił się stan ich posiadania w Litwie, który się przedstawia jak następuje: nieruchomości posiada 55 obywateli Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, 1 obywatel angielski, 2 - czechosłowackich, 84 - Łotewskich, 1 obywatel Polski, 2 francuskich, 5 - sow.Rosji, 1 jugosłowiański, 2 - szwajcarskich, 36 - niemieckich i 295 osób bez obywatelstwa. Ogółem jest w całym kraju 18 tys. obcokrajowców, z których 485 posiada nieruchomości.

Emerytury w Litwie. Kapitał państwowy w kasie emerytalnej wynosi 16 milj.litów. Emerytury otrzymuje około 1.900 osób. Większość ich stanowią inwalidzi wojenni - 600 osób, wojskowi w rezerwie - 120 osób i byli urzędnicy państwowi.

Obcokrajowcy w Litwie. W r.b. ilość obcokrajowców w Litwie wynosiła 18 tys., z których 10 tys. osób wogóle nie posiada żadnego obywatelstwa. Najwięcej jest Niemców - 5.000, Łotyszów 1.452, obywateli Stanów Zjedn.Ameryki Półn. - 290, Czechosłowaków - 147, obywateli Anglii 110, Estonji 87, Danji 63, Szwajcarji 113, Rosji 10 wieckich 99 i t.d.Najwięcej jest obcokrajowców w kraju kłajpedzkim - około 5.300 osób. W Kownie ponad 4 tys. i w powiecie Szawelskim zgórą 1 tys.

Od chwili zdobycia niepodległości aż do 31 grudnia 1930 r z Litwy wydalono 3.000 obcokrajowców.

Ponowna kasacja sprawy Wilkickiego. Obronca Wilkickiego Zarin przekazał najwyższemu trybunałowi ponowną prośbę o kasację wyroku śmierci. Jak wiadomo w drugiej instancji Wilkicki powtórnie został skazany na śmierć. Sprawę inkasacji trybunał najwyższy rozważy po świętach wielkanocnych.

Zmniejszenie kary redaktorowi "Ukininkasa". Wymiar kary nałożonej na redaktora "Ukininkasa" Dagelisa na skutek rozporządzenia ministra Wojny został zmniejszony z dwóch tys. litów, lub trzech miesięcy aresztu, na 500 litów grzywny, lub trzy tygodni aresztu.

B7